

**EKSPERTYZA TECHNICZNA
W ZAKRESIE BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO
RZECZOZNAWCY DS. BUDOWLANYCH
I RZECZOZNAWCY DS. ZABEZPIECZEŃ
PRZECIWPOŻAROWYCH
BUDYNKU GŁÓWNEGO
AKADEMII WYCHOWANIA FIZYCZNEGO
W POZNANIU PRZY UL. KRÓLOWEJ JADWIGI 27/39**

Ekspertyza techniczna opracowania w trybie § 2 ust. 3a rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać i ich usytuowanie (Dz. U. 2019, poz.1065)

Autorzy opracowania:

Poznań, październik 2020 r.

1.0. Przedmiot, zakres i cel opracowania

Przedmiotem opracowania ekspertyzy bezpieczeństwa pożarowego jest określenie warunków zamiennych ochrony przeciwpożarowej dla budynku administracyjno – dydaktycznego Akademii Wychowania Fizycznego, zlokalizowanego w Poznaniu, przy ul. Królowej Jadwigi 27/39, w którym projektowana jest przebudowa wnętrza obiektu. Istniejący budynek aktualnie nie spełnia wymagań przepisów techniczno – budowlanych. Właściciel budynku planuje podjąć działania zmierzające do poprawy istniejącego stanu bezpieczeństwa pożarowego w obiekcie, a szczególnie w zakresie poprawy warunków ewakuacji osób.

Ekspertyza obejmuje swoim zakresem analizę bieżącego stanu ochrony przeciwpożarowej w obiekcie oraz stanu docelowego, osiągniętego po wykonaniu zaproponowanych w niniejszym dokumencie rozwiązań techniczno – budowlanych i przeciwpożarowych. Celem głównym ekspertyzy jest przedstawienie kompleksowych rozwiązań z zakresu ochrony przeciwpożarowej dla przedmiotowego obiektu budowlanego, uwzględniając wymagania obligatoryjne oraz dodatkowe, wynikające z braku możliwości technicznych dostosowania istniejącego obiektu do aktualnych wymagań techniczno – budowlanych.

2.0. Podstawy prawne

1. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2020 r., poz. 961).
2. Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo Budowlane (Dz. U. z 2020 r., poz. 1333).
3. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać i ich usytuowanie (Dz. U. z 2019 r., poz. 1065).
4. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109 z 2010 r., poz. 719).
5. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych (Dz. U. Nr 124 z 2009 r., poz. 1030).
6. Postanowienie KW PSP 257/2011 z dnia 29 grudnia 2011 r., Postanowienie KW PSP 44/2013 z dnia 4 kwietnia 2013 r., Postanowienie KW PSP nr 144/2008 z dnia 10 listopada 2008 r.

3.0. Ogólna charakterystyka budynku oraz warunki budowlano – instalacyjne

Przedmiotowy budynek został zaprojektowany przez prof. arch. Marka Leykama i zrealizowany w latach 1967 – 1972. W budynku znajdują się pomieszczenia dydaktyczne, sale ćwiczeń, sale seminaryjne i wykładowe, jednostki naukowe z pomieszczeniami biurowymi, laboratoryjno – adawczymi i pomocniczymi, pomieszczenia biurowe i pomocnicze jednostek administracyjnych, w tym kadrowo-finansowo-księgowych uczelni, pomieszczenia biurowe i pomocnicze pionu technicznego, inwestycyjnego, remontowo-eksploatacyjnego, administracyjno-gospodarczego, blok sportowych pomieszczeń treningowych oraz główna aula z reprezentacyjnym holem wejściowym.

Struktura architektoniczna:

Budynek składa się z trzech segmentów o identycznej strukturze geometrycznej i konstrukcyjnej (nazwanych w kolejności od wschodniego: A, B, C). Każdy segment zbudowany jest z części dolnej, którą tworzą kondygnacje dolnego i górnego parteru, oraz z części górnej, utworzonej przez kondygnację piętra. Część dolna założona jest na planie kwadratu o wymiarach modularnych 24,00 m x 24,00. Część górna założona jest na planie prostokąta o wymiarach modularnych 43,20 m (po kierunku długości budynku) i 28,80 m (po kierunku szerokości budynku). Część górna – wspierając się na poprzecznych masywnych ścianach obejmujących dolny kwadratowy trzon – przewieszona jest wspornikowo poza część dolną w obu kierunkach. Przewieszenie na kierunku podłużnym wynosi po 9,60 m na stronę, a na kierunku poprzecznym po 2,40 m na stronę. Wszystkie trzy segmenty ustawione są liniowo jeden za drugim i na stykach oddylatowane. Sumaryczna modułarna długość budynku w poziomie piętra wynosi $3 \times 43,20 \text{ m} = 129,60 \text{ mb}$.

W części dolnej, na styku między modulem wschodnim (A), a środkowym (B), pod przewieszeniami piętra mieści się aula, a między modulem środkowym (B), a zachodnim (C). W przekroju poprzecznym piętro tworzy symetryczny układ trzytraktowy z wysokim traktem środkowym i niskimi traktami bocznymi, przewieszonymi poza kwadratowe w rzucie trzony obu dolnych kondygnacji. Trakty boczne spięte są z traktem środkowym za pomocą rurowych struktur opartych na belkach Vierendeela, wewnątrz których biegną korytarze i które tworzą strukturę nośną dla wspornikowych przewieszzeń piętra na kierunku podłużnym. Wewnątrz każdego z trzech kwadratowych trzonów wyznaczonych przez dolne kondygnacje znajduje się otwarcie – przestrzenna klatka schodowa,

umieszczona w przestronnym holu i stanowiąca dominantę wewnętrzną budynku. Każda klatka spina wszystkie trzy poziomy. Schody zbudowane są z podwójnych układów liniowych biegów z pośrednim spocznikiem, ustawionych równolegle i przeciwbieżnie, co tworzy ciekawe, krzyżujące się struktury rzeźbiarsko-przestrzenne na poziomie górnego parteru. Na poziomie piętra schody te wprowadzają w przestrzenne hole obejmujące całą szerokość traktu środkowego. Na poziom dolnego parteru schodzą dwa biegi w segmencie środkowym (B) i tylko po jednym biegu w segmentach skrajnych (A, C) budynku.

Rozwiązania konstrukcyjne budynku

Fundamenty żelbetowe monolityczne, posadowienie wzmocnione poprzez palowanie.

Podstawowe ściany poprzeczne nośne żelbetowe monolityczne w rozstawie modułarnym co 24,00 m i szerokości 0,60 m. Ściany te wznoszą się na wysokość kondygnacji dolnego i górnego parteru i stanowią podparcie dla rur Vierendeela – głównej konstrukcji nośnej piętra.

Podstawowy ustrój konstrukcyjny piętra tworzą dwie rury stalowo-żelbetowe o przekroju prostokątnym. Ich ściany utworzone są z belek Vierendeela. Wysokość tych rur równa jest wysokości kondygnacji piętra (3,75 m brutto), szerokość pokrywa się z szerokością korytarzy (2,40 m modułarnie). Wewnątrz tych rur biegą korytarze komunikacji ogólnej obsługujące piętro.

Ściany tarczowe zamykające przewieszenia piętra: żelbetowe monolityczne. Pośrednie ściany podporowe na kondygnacji piętra żelbetowe monolityczne. Stropodach nad traktem środkowym dwuspadowy, płaski, kasetonowy, żelbetowy prefabrykowany z żebrami w układzie krzyżowym wylewanymi na mokro. Stropodachy nad bocznymi traktami piętra: jednospadowe, płaskie, pogrążone, żelbetowe prefabrykowane, z żebrami w układzie krzyżowym wylewanymi na mokro.

Konstrukcja nadbudówki: rura żelbetowa dzielona, zbudowana z dwóch rynien typu U (górna odwrócona), scalonych przewiązką murowaną, rozparta na górnych pasach wewnętrznych belek rur Vierendeela. Stropy dolne kasetonowe, żelbetowe prefabrykowane z żebrami w układzie krzyżowym wylewanymi na mokro.

Stropy wewnętrzne pomiędzy górnym parterem, a piętrem: kasetonowe, żelbetowe prefabrykowane z żebrami w układzie krzyżowym wylewanymi na mokro.

Stropy klatek schodowych w poziomie posadzki piętra: płytowe żelbetowe monolityczne, wsparte na żelbetowych belkach wspornikowych oraz dwu- i jednoprzęsłowych.

Biegi schodów spinające górny parter i piętro: podstopnice, nastopnice i podesty pośrednie płytowe monolityczne (lastryko zbrojone), oparte na osiowo biegnącej belce żelbetowej monolitycznej.

Stropy pomiędzy dolnym, a górnym parterem: gęstożebrowe DZ3, oparte na żelbetowym monolitycznym systemie słupowo-ryglowym oraz na ścianach murowanych.

Biegi schodów spinające dolny i górny parter: płytowe żelbetowe monolityczne, rozparte poprzecznie i oparte na ścianach murowanych.

Zewnętrzne schody wachlarzowe w prześwicie: ażurowe nastopnice (lastryko zbrojone) oparte na spiralnie i osiowo biegnącej belce żelbetowej monolitycznej.

Ściany działowe murowane ceramiczne grub. 12 cm i 6,5 cm.

Amfiteatralna płyta widowni auli: żelbetowa monolityczna. Schody wewnętrzne z piętra do nadbudówki w segmencie A: płytowe żelbetowe monolityczne.

Zewnętrzne schody, podesty i pochylnia dla niepełnosprawnych przy wejściu głównym do budynku - żelbetowe monolityczne. Schody wewnętrzne w segmencie A, prowadzące od głównego wejścia na poziom holu górnego parteru: żelbetowe monolityczne.

Dane techniczne budynku:

- powierzchnia użytkowa budynku wynosi 7.594,36 m²
- powierzchnia netto pomieszczeń budynku 6.942,00 m²
- ilość kondygnacji nadziemnych: 3
- ilość kondygnacji podziemnych: 0
- wysokość budynku: liczona od poziomu terenu przy najniżej usytuowanym wejściu do budynku (-2,70 m) do +8,52 kalenica = 11,22 m – budynek niski (N)
- kubatura około 32.300 m³

Instalacje użytkowe.

Budynek wyposażony jest w następujące instalacje użytkowe:

- elektryczną oświetleniową i gniazd wtykowych,
- elektryczną siłową 400V,
- wodociągowo – kanalizacyjną,
- wentylacyjną – grawitacyjną,
- odgromową.

3.1. Stan techniczny budynku (związany z ochroną przeciwpożarową)

Ocenę stanu technicznego przedmiotowego budynku AWF i jego głównych elementów konstrukcyjnych przeprowadzono na podstawie wizji lokalnej oraz analizy przedłożonych dokumentów projektowych i protokołów przeglądu instalacji oraz sprawności technicznej i wartości użytkowej obiektu budowlanego.

W budynku nie stwierdzono widocznych spękań zewnętrznych głównych elementów nośnych.

Ogólnie budynek znajduje się w bardzo dobrym stanie technicznym i nie wykazuje przeciwwskazań co do możliwości zastosowania dodatkowych rozwiązań techniczno – budowlanych w zakresie ochrony przeciwpożarowej.

4.0. Ocena warunków techniczno – budowlanych budynku w kontekście stanu zagrożenia życia ludzi

Ocena spełnienia warunków techniczno – budowlanych w kontekście stanu zagrożenia życia ludzi dotyczy głównie oceny występujących w budynku warunków technicznych możliwości ewakuacji ludzi. Budynek w aktualnym stanie budowlanym nie zapewnia właściwych warunków ewakuacji.

W związku z brakiem skutecznego wydzielenia przeciwpożarowego oddymianych grawitacyjnie ewakuacyjnych klatek schodowych KS1, KS2 i KS3 jest przekroczona dopuszczalna długość dojścia ewakuacyjnego o ponad 100% w stosunku do określonej w przepisach techniczno – budowlanych, co stanowi podstawę do zakwalifikowania budynku jako stwarzający zagrożenie życia ludzkiego według kryteriów zawartych w § 16.1. rozporządzenia /5/.

Ocena spełnienia w analizowanym budynku warunków techniczno – budowlanych zostanie dokładnie przedstawiona w dalszej treści ekspertyzy w pkt. 5.0.

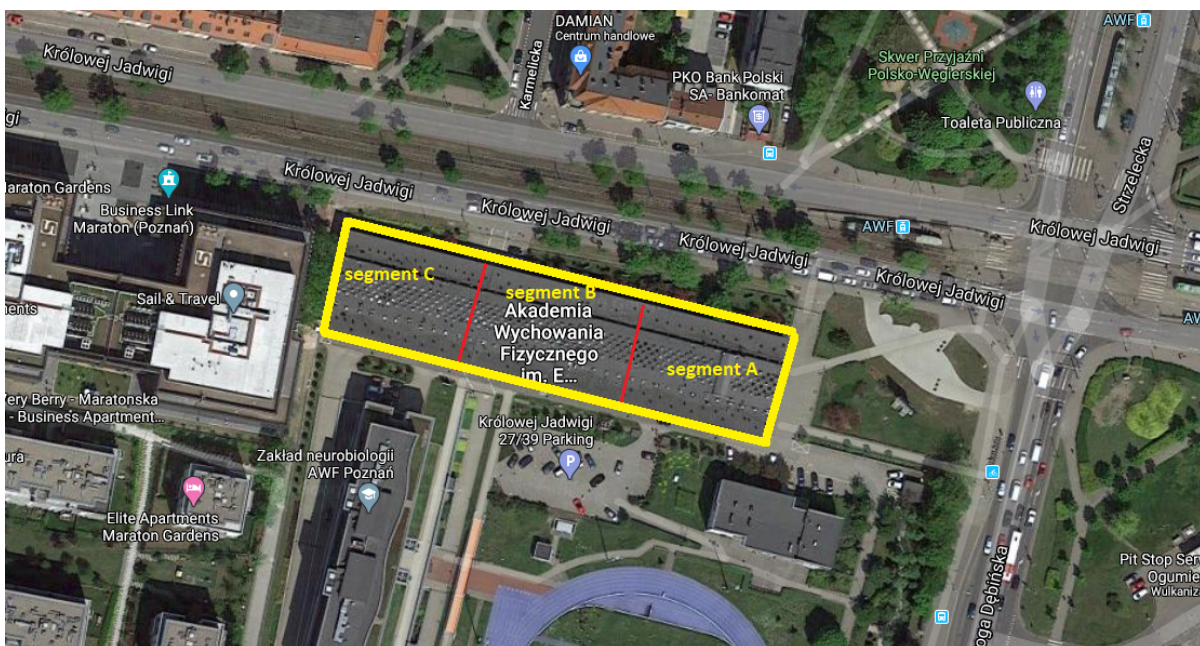
5.0. Charakterystyka pożarowa budynku

5.1. Powierzchnia, wysokość i liczba kondygnacji

Powyższe parametry zostały przedstawione w pkt. 3.0. ekspertyzy.

5.2. Odległość od obiektów sąsiadujących

Budynek wolnostojący od frontu i północy graniczący z działką drogową.

5.3. Parametry pożarowe występujących substancji

W budynku będą występowały materiały palne w postaci tradycyjnego wystroju wnętrz pomieszczeń biurowych i dydaktycznych uczelni wyższej.

5.4. Przewidywana gęstość obciążenia ogniowego

Dla budynku zakwalifikowanego do kategorii zagrożenia ludzi ZL gęstości obciążenia ogniowego nie wyznacza się.

Podręczne magazynki i pomieszczenia techniczne zakwalifikowane do PM o gęstości obciążenia ogniowego $Q_d < 500 \text{ MJ/m}^2$.

5.5. Kategoria zagrożenia ludzi

Budynek dydaktyczny uczelni wyższej kwalifikuje się do kategorii zagrożenia ludzi ZL III.

W segmencie A na górnym parterze zlokalizowano pomieszczenie Auli o powierzchni $465,00 \text{ m}^2$ zakwalifikowane do kategorii ZL I, które będzie stanowić oddzielną strefę pożarową.

5.6. Ocena zagrożenia wybuchem

W analizowanym budynku nie występuje zagrożenie wybuchem.

5.7. Podział obiektu na strefy pożarowe

Ze względu na fakt, że główną funkcją analizowanego budynku użyteczności publicznej jest funkcja dydaktyczna, jednocześnie jest to budynek niski, zgodnie z § 227.1. rozporządzenia /3/ dopuszczalna powierzchnia strefy pożarowej może wynosić maksymalnie 8.000 m^2 .

Przedmiotowy budynek zakwalifikowany do kategorii ZL III. Po wykonaniu prac budowlanych, budynek będzie podzielony na dwie strefy pożarowe:

- strefa pożarowa nr 1 – pomieszczenie Auli na górnym parterze segmentu A budynku o powierzchni 432,89 m² zakwalifikowane do kategorii zagrożenia ludzi ZL I,
- strefa pożarowa nr 2 – pozostała część budynku o powierzchni 7.161,47 m² zakwalifikowana do kategorii zagrożenia ludzi ZL III.

5.8. Klasa odporności pożarowej budynku oraz klasa odporności ogniowej i stopień rozprzestrzeniania ognia przez elementy budynku

Zgodnie z § 212.3 rozporządzenia /3/ dla niskiego budynku użyteczności publicznej zakwalifikowanego do kategorii zagrożenia ludzi ZL III wymagana jest klasa C odporności pożarowej budynku.

Klasa odporności pożarowej budynku C	Spełnienie wymagań klasy odporności ogniowej elementów budynku					
	główna konstrukcja nośna	konstrukcja dachu	strop	ściana zewnętrzna (pas między-kondygnacyjny)	ściana wewnętrzna	przekrycie dachu
	R 60	R 15	REI 60	EI 30	EI 15	RE 15
Spełnienie	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK

Przekrycie stropodachu żelbetowego stanowi papa ze styropianem, dla których nie przedłożono dokumentacji potwierdzającej posiadanie cechy Broof (t1).

W świetle powyższych wymagań stwierdza się, że analizowany obiekt spełnia wymagania w zakresie klasy C odporności pożarowej zgodnie z przepisami techniczno – budowlanymi.

5.9. Warunki ewakuacji

Ocena dróg ewakuacyjnych przedstawia się następująco:

1. Klatka schodowa i schody w budynku:

Oznaczenie klatki schodowej	Wymiar biegu [m] (wymagany / rzeczywisty minimalny)	Wymiar spocznika [m] (wymagany / rzeczywisty minimalny)	Wysokość stopni [m] (wymagana / rzeczywista maksymalna)	Odporność ogniowa biegów i spoczników (wymagana / rzeczywista)	Klatka obudowana (wymagana / rzeczywista)	Wypośażenie w urządzenia oddymiające lub zapobiegające zadymieniu (wymagane / stan rzeczywisty)
KS1 Segment A	1,20 / 1,36	1,50 / 1,20	0,175 / 0,16	R60 / tak	nie / tak	nie / tak
KS2 Segment B	1,20 / 1,36	1,50 / 1,20	0,175 / 0,16	R60 / tak	nie / tak	nie / tak
KS3 Segment C	1,20 / 1,36	1,50 / 1,20	0,175 / 0,16	R60 / tak	nie / tak	nie / tak
KS4 techniczna	0,8 / 0,67	0,8 / 0,68	0,2 / 0,16	R60 / tak	nie / tak	nie / nie

Kolor zielony – spełnia wymagania § 68.1, 249.1 i 3, § 245, § 298.2 rozporządzenia /3/

Kolor czerwony – nie spełnia wymagań § 68.1, 249.1 i 3, § 245 lub § 298.2 rozporządzenia /3/

Klatki schodowe KS1, KS2, KS3 posiadają w jednym biegu po 18 stopni, co stanowi niezgodność z § 69.1 rozporządzenia /3/.

Klatka schodowa KS3 w poziomie dolnego parteru posiada 3 stopnie w konstrukcji drewnianej, bez potwierdzonej klasy odporności ogniowej R 60, co stanowi niezgodność z § 249.3 rozporządzenia /3/.

2. Szerokości i wysokość poziomych dróg ewakuacyjnych:

- wysokość holu w obrębie ewakuacyjnej klatki schodowej KS1 w segmencie A wynosi 2,6 m, zamiast wymaganych co najmniej 3,3 m – niezgodność z § 256.6 rozporządzenia /3/.
- na poziomej drodze ewakuacyjnej – korytarzu w poziomie piętra występują przewężenia szerokości poziomej drogi ewakuacyjnej do wartości 0,78 m zamiast wymaganych 1,40 m – niezgodność z § 242.2 rozporządzenia /3/.

- c) w segmencie B w poziomie dolnego parteru występuje przewężenie szerokości drogi ewakuacyjnej do wartości 1,23 m zamiast wymaganych 1,40 m – niezgodność z § 242.2 rozporządzenia /3/,
- d) szerokość poziomej drogi ewakuacyjnej w segmencie C w poziomie dolnego parteru wynosi 1,04 m zamiast wymaganych 1,40 m – niezgodność z § 242.2 rozporządzenia /3/,
- e) wysokość drogi ewakuacyjnej segmentu B w poziomie dolnego parteru wynosi 2,17 m wobec wymaganej co najmniej 2,2 m – niezgodność z § 242.3 rozporządzenia /3/.

3. Długości dojsć i przejść ewakuacyjnych:

- a) korytarz stanowiący drogę ewakuacyjną dla segmentów A-C w poziomie piętra nie został podzielony na odcinki poniżej 50 m przy zastosowaniu przegród z drzwiami dymoszczelnymi lub innych urządzeń technicznych, zapobiegających się rozprzestrzenianiu się dymu – niezgodność z § 243 rozporządzenia /3/,
- b) długość dojsć ewakuacyjnych z pomieszczeń usytuowanych w obrębie korytarzy na piętrze segmentu A-C, przekraczają dopuszczalne 20 m po poziomej drodze przy jednym dojsciu oraz 60 m przy co najmniej dwóch dojsciach – niezgodność z § 256.3 rozporządzenia /3/,
- c) długość przejść ewakuacyjnych w poszczególnych pomieszczeniach budynku spełnia wymagania z § 237.1 rozporządzenia /3/.

4. Drzwi stanowiące wyjście ewakuacyjne z budynku oraz pomieszczeń:

Oznaczenie drzwi wyjściowych z budynku oraz na drodze ewakuacyjnej	Ilość skrzydeł	Kierunek otwierania	Szerokość skrzydła [m] (wymagana / rzeczywista)	Wysokość skrzydła [m] (wymagana / rzeczywista)	Uwagi
D1	2	Rozsuwane ¹	1,8 / 2,10	2,0 / 2,40	Wyjście z segmentu A na zewnątrz
D2	2	Na zewnątrz	1,2 / 0,9 +0,4	2,0 / 2,00	Wyjście z segmentu B na zewnątrz
D3	2	Na zewnątrz	1,2 / 0,9 + 0,4	2,0 / 2,00	Wyjście z segmentu C na zewnątrz
D4	2	Na zewnątrz	0,9 / 0,9 +0,9	2,0 / 2,00	Wyjście na drogę ewakuacyjną z pomieszczenia auli – segment A poziom górnego parteru

Oznaczenie drzwi wyjściowych z budynku oraz na drodze ewakuacyjnej	Ilość skrzydeł	Kierunek otwierania	Szerokość skrzydła [m] (wymagana / rzeczywista)	Wysokość skrzydła [m] (wymagana / rzeczywista)	Uwagi
D5	2	Na zewnątrz	0,9 / 0,9 +0,9	2,0 / 2,10	Wyjście na drogę ewakuacyjną z pomieszczenia auli – segment A poziom górnego parteru

Kolor zielony – spełnia wymagania § 239.1, § 239.4, § 240.1 rozporządzenia /3/

Kolor czerwony – nie spełnia wymagań § 239.1, § 239.4, § 240.1 rozporządzenia /3/

¹ Niezgodność z § 240.4 rozporządzenia /3/.

Drzwi wejściowe do niektórych pomieszczeń biurowych oraz sal wykładowych przeznaczonych dla więcej niż 3 osób posiadają szerokość skrzydła nieblokowanego od 0,7 m do 0,8 m zamiast wymaganych 0,9 m – niezgodność z § 239.1 rozporządzenia /3/.

Drzwi stanowiące zamknięcie klatki schodowej KS3 na dolnym parterze mają szerokość skrzydła nieblokowanego 0,65 m zamiast wymaganych 0,9 m – niezgodność z § 240.1 rozporządzenia /3/.

5.10. Sposób zabezpieczenia przeciwpożarowego instalacji użytkowych w budynku

Występujące w analizowanym budynku instalacje użytkowe: elektryczne, grzewcze, wentylacyjne, wodociągowo – kanalizacyjne, teletechniczne przechodzące przez ścianę i strop oddzielenia przeciwpożarowego pomiędzy salą Auli stanowiącą odrębną strefę pożarową a pozostałych części budynku oraz pomieszczeń technicznych wydzielonych pożarowo wymagają zabezpieczeń przeciwpożarowych, które zostaną doprowadzone do stanu zgodnego z wymaganiami przepisów techniczno – budowlanych.

5.11. Dobór urządzeń przeciwpożarowych w obiekcie

- A. Budynek będący przedmiotem ekspertyzy jest wyposażony w przeciwpożarowy wyłącznik prądu zgodnie z § 183.2 rozporządzenia /3/.
- B. Pionowe i poziome drogi ewakuacyjne, wyposażone będą w awaryjne oświetlenie ewakuacyjne zaprojektowane zgodnie z Polską Normą PN-EN 1838:2013-11. Zastosowania oświetlenia. Oświetlenie awaryjne.

- C. Obiekt został częściowo wyposażony w instalację hydrantową 25 z węzłem półsztywnym oraz w instalację hydrantową 52 z węzłem płasko składanym, usytuowane w obrębie ewakuacyjnych klatek schodowych. W ramach projektowanej przebudowy budynku, instalacja hydrantowa wewnętrzna zostanie rozbudowana i rozmieszczona na poziomych drogach ewakuacyjnych w taki sposób, aby pokrywać swym zasięgiem całą chronioną strefę pożarową, a istniejące hydranty 52 z węzłem płasko składanym zostaną wymienione na nowe hydranty 25 z węzłem półsztywnym zgodnie z § 19.1 rozporządzenia /3/. Istniejące hydranty wewnątrz klatek schodowych nie zostaną usunięte i pozwolą użytkownikom budynku na ewentualne prowadzenie działań gaśniczych w pomieszczeniach biurowych które posiadają wejścia do biur bezpośrednio z klatek schodowych.
- D. Ewakuacyjna klatka schodowa segmentu „A” budynku zgodnie z wcześniej opracowaną ekspertyzą techniczną w zakresie budowlanym i ochrony przeciwpożarowej oraz uzyskanym Postanowieniem KW nr 44/2013 z dnia 4.03.2013 r., została wyposażona w grawitacyjny system oddymiania według następujących zasad.
- Powierzchnia holu na górnym parterze, który stanowi jednocześnie obudowę na tej kondygnacji klatki schodowej wynosi 444 m². Ze względów konstrukcyjnych wykonano w dachu nad klatką 15 otworów o powierzchni geometrycznej 1 m² (1 x 1 m). Przyjęto powierzchnię czynną jednej klapy dymowej 0,68 m². Łączna powierzchnia czynna oddymiania poprzez klapy wynosi 10,2 m².

W górnej części w ścianach bocznych klatki schodowej w każdej z przeciwległych ścian zaadoptowane są do oddymiania cztery istniejące okna o wymiarach geometrycznych 0,9 x 0,9 m.

Zgodnie z założeniami treści ekspertyzy cytowanej na wstępie obliczenia przyjęto na podstawie normy DIN18232-2:2002-09 oraz powierzchnię czynną o współczynniku 0,45 m (co daje powierzchnię do oddymiania przez okna $1,46 \text{ m}^2$). Łączna powierzchnia oddymiania wynosi $10,2 + 1,46 = 11,66 \text{ m}^2$ co stanowi 2,63 % powierzchni rzutu holu.

Dolot uzupełniającego powietrza zapewniono z dwóch drzwi rozsuwanych na poziomie górnego parteru o wymiarach każdego $2,1 \times 2,4 \text{ m}$ (powierzchnia całkowita $10,08 \text{ m}^2$). Zgodnie z założeniami przyjętymi w cytowanej powyżej ekspertyzie grawitacyjny system oddymiania powinien być uruchamiany automatycznie z detektora dymu i ręcznie z przycisku.

Aktualnie budynek nie został wyposażony w system sygnalizacji pożaru, który umożliwiałby automatycznie uruchamianie klap i okien dymowych oraz napowietrzających drzwi rozsuwanych (służącymi również do ewakuacji osób z budynku).

Ewakuacyjne klatki schodowe KS1 i KS2 w segmencie „B” i „C” zgodnie z opracowanymi wcześniej ekspertyzami technicznymi i wydanymi Postanowieniami KW PSP w Poznaniu, zostały wyposażone w urządzenia służące do usuwania dymu. W stropodachu nad każdą z klatek KS1 i KS2 jest 18 otworów z klapami dymowymi o powierzchni w rzucie $66 \text{ cm} \times 66 \text{ cm}$. Powierzchnia rzutu klatki schodowej KS1 i KS2 na górnym parterze wynosi $140,54 \text{ m}^2$, wymagana powierzchnia oddymiania wynosi $7,03 \text{ m}^2$ (przy uwzględnieniu 5% rzutu poziomego klatki).

Zgodnie z założeniami przyjętymi w cytowanych ekspertyzach grawitacyjny system oddymiania powinien być uruchamiany automatycznie z detektora dymu i ręcznie z przycisku.

Aktualnie budynek nie został wyposażony w system sygnalizacji pożaru, który umożliwiłby automatycznie uruchamianie klap dymowych i drzwi służących celom napowietrzania klatki schodowej. Jako kompensację powietrza przyjęto otwory drzwiowe o wymiarach w segmencie „B” 160 x 200 cm i w segmencie „C” 130 x 200 cm. Otwory służące celom kompensacji powietrza nie spełniają wymogu większego otworu o 30% powierzchni geometrycznej w stosunku do powierzchni geometrycznej klap oddymiających.

Mając na względzie usytuowanie latek schodowych w budynku oraz już poczynione przez zarządcę budynku działania zmierzające do uregulowania kwestii związanej z oddymianiem ewakuacyjnych klatek schodowych w sposób i na zasadach opisanych powyżej oraz w opracowanych wcześniej ekspertyzach technicznych, proponuję się pozostawienie tak zaprojektowanego systemu oddymiania grawitacyjnego z uwzględnieniem bezwzględnego podłączenia systemów oddymiania do systemu sygnalizacji pożaru, który w przypadku wykrycia zadymienia natychmiast spowoduje otwarcie otworów w dachu oraz drzwi napowietrzających.

Dodatkowo mając na względzie wytyczne CNBOP-PIB W-0003:2016 w zakresie systemów oddymiania klatek schodowych, efektywność systemu oddymiania klatek schodowych jest ściśle związana z czynnikami wewnętrznymi jak i zewnętrznymi kształtującymi rozkład ciśnienia w budynku oraz przebieg pożaru, od którego zależy ilość i rodzaj tworzącego się dymu. Pożar w tego typu pomieszczeniach jak klatka schodowa zależy przede wszystkim od wymiany ciepła i masy pomiędzy paliwem i otoczeniem. Mając na względzie fakt, że analizowane klatki zostały wykonane z elementów żelbetowych, wyjścia z pomieszczeń biurowych na ewakuacyjne klatki schodowe zostaną zamknięte drzwiami dymoszczelnymi o klasie odporności ogniowej EI 30 oraz brak występowania jakichkolwiek elementów palnych na klatkach schodowych, powstanie pożaru czy zadymienia uniemożliwiającego bezpieczną ewakuację wydają się bardzo mało prawdopodobne.

5.12. Wyposażenie w gaśnice i inny sprzęt gaśniczy

Budynek zakwalifikowany do kategorii zagrożenia ludzi ZL III/ZL I będzie wyposażony w gaśnice, w ilości zgodnej z wymaganiami § 32 rozporządzenia /4/ (tzn. jedna gaśnica zawierająca 2 kg lub 3 dm³ środka gaśniczego na 100 m² powierzchni użytkowej budynku).

5.13. Zaopatrzenie w wodę do zewnętrznego gaszenia pożaru

Zgodnie z wymaganiami § 3, § 5.1. rozporządzenia /5/, dla analizowanego obiektu wymagane jest zapewnienie wody do zewnętrznego gaszenia pożaru w ilości 20 dm³/s z co najmniej dwóch hydrantów o średnicy 80 mm lub 200 m³ zapasu wody w przeciwpożarowym zbiorniku wodnym.

Zaopatrzenie wodne realizowane jest z sieci miejskiej z hydrantami zlokalizowanymi na terenie AWF usytuowanymi przy analizowanym budynku oraz w ulicy Królowej Jadwigi w odległości nie przekraczającej wymaganych 75 m od budynku.

5.14. Drogi pożarowe

Do analizowanego budynku, zgodnie z § 12.4 rozporządzenia /5/ wyjścia ewakuacyjne z budynku posiadają połączenie z drogą pożarową, dojściem o szerokości co najmniej 1,5 m i długości nie przekraczającej 50 m, w sposób zapewniający dotarcie bezpośrednio lub drogami ewakuacyjnymi do każdej strefy pożarowej w budynku.

Drogę pożarową dla analizowanego budynku stanowi ulica Królowej Jadwigi przebiegająca wzdłuż dłuższego boku budynku w odległości nie przekraczającej 15 m.

6.0. Zakres niezgodności z przepisami

6.1. Wskazanie wszystkich występujących w budynku niezgodności z przepisami techniczno – budowlanymi i przeciwpożarowymi

1. **Niezgodność Nr 1:** przekrycie dachu pokryte papą zwykłą oraz występujące na I piętrze świetliki dachowe wykonane z poliwęglanu bez potwierdzonej cechy Broof(t1) – niezgodność z § 216.2 rozporządzenia /3/.
2. **Niezgodność Nr 2:** minimalne wymiary klatek schodowych w zakresie:
  - a) zawężonego biegu schodów klatki KS4 do szerokości 0,68 m zamiast wymaganych 0,8 m,
  - b) zawężonych spoczników klatek schodowych KS1, KS2 i KS3 do szerokości 1,20 m zamiast wymaganych 1,50 m natomiast klatka schodowa KS4 do szerokości 0,67 m zamiast wymaganych 0,8 m,stanowią niezgodność z § 68.1 rozporządzenia /3/.
3. **Niezgodność Nr 3:** klatki schodowe KS1, KS2 i KS3 posiadają w jednym biegu po 18 stopni zamiast wymaganych 17 – niezgodność z § 69.1 rozporządzenia /3/.

4. **Niezgodność Nr 4:** klatka schodowa KS3 w poziomie dolnego parteru posiada trzy stopnie w konstrukcji drewnianej bez potwierdzonej klasy odporności ogniowej R 60 – niezgodność z § 249.3 rozporządzenia /3/.
5. **Niezgodność Nr 5:** hol służący celom ewakuacji w segmencie A w poziomie górnego parteru nie spełnia wymagań określonych w § 256.5 i § 256.6 w następujących zakresach:
  - a) wysokość holu wynosi 2,6 m, zamiast wymaganych co najmniej 3,3 m,
  - b) wyjście z klatki schodowej prowadzi na hol, którego obudowa nie została wykonana w klasie odporności ogniowej co najmniej REI 60.
6. **Niezgodność Nr 6:** szerokość poziomej drogi ewakuacyjnej:
  - a) korytarz w poziomie I piętra ma przewężenie do szerokości 0,78 m,
  - b) w segmencie B w poziomie dolnego parteru ma przewężenie do szerokości 1,23 m,
  - c) w segmencie C w poziomie dolnego parteru ma szerokość 1,04 m,zamiast wymaganych 1,40 m – niezgodność z § 242.2 rozporządzenia /3/.
7. **Niezgodność Nr 7:** wysokość drogi ewakuacyjnej segmentu B w poziomie dolnego parteru wynosi 2,17 m wobec wymaganej co najmniej 2,20 m – niezgodność z § 242.3 rozporządzenia /3/.
8. **Niezgodność Nr 8:** korytarz stanowiący drogę ewakuacyjną dla segmentów A, B i C w poziomie piętra nie został podzielony na odcinki poniżej 50 m przy zastosowaniu przegród z drzwiami dymoszczelnymi lub innych urządzeń technicznych, zapobiegających się rozprzestrzenianiu się dymu, co stanowi niezgodność z § 243 rozporządzenia /3/.

9. **Niezgodność Nr 9:** długość dojsć ewakuacyjnych z pomieszczeń usytuowanych w obrębie korytarzy na piętrze segmentu A, B i C przekraczają dopuszczalne wartości 20 m po poziomej drodze przy jednym dojściu oraz 60 m przy co najmniej dwóch dojściach, co stanowi niezgodność z § 256.3 rozporządzenia /3/.
10. **Niezgodność Nr 10:** zastosowanie do celów ewakuacji z segmentu A w poziomie górnego parteru drzwi rozsuwanych, nie spełniających wymagań określonych w § 240.4 rozporządzenia /3/.
11. **Niezgodność Nr 11:** drzwi wejściowe do niektórych pomieszczeń biurowych oraz sal wykładowych przeznaczonych dla więcej niż 3 osób posiadają szerokość skrzydła nieblokowanego od 0,7 m do 0,8 m zamiast wymaganych 0,9 m – niezgodność z § 239.1 rozporządzenia /3/.
12. **Niezgodność Nr 12:** drzwi stanowiące zamknięcie klatki schodowej KS3 na dolnym parterze mają szerokość skrzydła nieblokowanego 0,65 m zamiast wymaganych 0,9 m – niezgodność z § 240.1 rozporządzenia /3/.
13. **Niezgodność Nr 13:** występowanie na poziomych drogach ewakuacyjnych (I piętro) sufitów podwieszanych wykonanych z elementów drewnopodobnych bez potwierdzonej cechy palności – niezgodność z § 258 rozporządzenia /3/.
14. **Niezgodność Nr 14:** budynek nie został wyposażony w instalację awaryjnego oświetlenia ewakuacyjnego, co stanowi niezgodność z § 181.3 rozporządzenia /3/.
15. **Niezgodność Nr 15:** obiekt został częściowo wyposażony w instalację hydrantową 52 z wężem płaskoskładanym co jest niezgodne z § 19.1 rozporządzenia /4/.
16. **Niezgodność Nr 16:** zasięg hydrantów wewnętrznych w poziomie nie obejmuje całej powierzchni chronionego budynku, co jest niezgodne z § 20.3 rozporządzenia /4/.

6.2. Wskazanie niezgodności w zakresie przepisów techniczno – budowlanych i przeciwpożarowych, które zostaną doprowadzone w budynku do stanu zgodnego z przepisami

1. **Niezgodność Nr 1:** częściowej poprawie ulegnie niezgodność – świetliki dachowe zostaną wymienione na nowe posiadające cechę nierozprzestrzeniania ognia.
2. **Niezgodność Nr 4:** częściowej poprawie ulegnie niezgodność – dla zwiększenia odporności ogniowej trzech stopni biegu schodów drewnianych klatki schodowej KS3 zostaną one uodpornione do stopnia trudnozapalności.

3. **Niezgodność Nr 5:** częściowej poprawie ulegnie niezgodność – kieszenie szatniowe stanowiące obustronnie obudowę holu, zostaną wyposażone w rolety przeciwpożarowe EI 60 sterowane w przypadku zasygnalizowania alarmu przez system sygnalizacji pożaru.
4. **Niezgodność Nr 8:** korytarze zostaną podzielone na odcinki poniżej 50 m przy zastosowaniu przegród z drzwiami dymoszczelnymi.
5. **Niezgodność Nr 9:** po wyposażeniu trzech klatek ewakuacyjnych w grawitacyjny system oddymiania oraz zamknięciu ich na każdej kondygnacji drzwiami o klasie odporności ogniowej EI 30, długości dojść ewakuacyjnych nie będą przekraczać dopuszczalnych wartości.
6. **Niezgodność Nr 10:** wyposażenie budynku w system sygnalizacji pożaru będzie umożliwiało samoczynne rozsuniecie drzwi ewakuacyjnych w wyniku zasygnalizowania przez SSP.
7. **Niezgodność Nr 13:** sufity podwieszane wykonane z materiałów drewnopodobnych zostaną usunięte.
8. **Niezgodność Nr 14:** budynek zostanie wyposażony w instalację awaryjnego oświetlenia awaryjnego.
9. **Niezgodność Nr 15:** budynek zostanie wyposażony w instalację hydrantową wewnętrzną 25 z węzłem półsztywnym.
10. **Niezgodność Nr 16:** zasięg nowych hydrantów wewnętrznych będzie obejmował całą powierzchnię chronionego budynku.

6.3. Wskazanie niezgodności w zakresie przepisów techniczno – budowlanych i przeciwpożarowych, które nie zostaną doprowadzone do stanu zgodnego z przepisami

W analizowanym budynku ze względu na istniejącą konstrukcję budynku nie zostaną usunięte niezgodności:

1. **Niezgodność Nr 1:** przekrycie dachu pokryte papą zwykłą bez potwierdzonej cechy Broof(t1) – niezgodność z § 216.2 rozporządzenia /3/.

2. **Niezgodność Nr 2:** minimalne wymiary klatek schodowych w zakresie:
- c) zawężonego biegu schodów klatki KS4 do szerokości 0,68 m zamiast wymaganych 0,8 m,
  - d) zawężonych spoczników klatek schodowych KS1, KS2 i KS3 do szerokości 1,20 m zamiast wymaganych 1,50 m natomiast klatka schodowa KS4 do szerokości 0,67 m zamiast wymaganych 0,8 m,
- stanowią niezgodność z § 68.1 rozporządzenia /3/.
3. **Niezgodność Nr 3:** klatki schodowe KS1, KS2 i KS3 posiadają w jednym biegu po 18 stopni zamiast wymaganych 17 – niezgodność z § 69.1 rozporządzenia /3/.
4. **Niezgodność Nr 4:** klatka schodowa KS3 w poziomie dolnego parteru posiada trzy stopnie w konstrukcji drewnianej bez potwierdzonej klasy odporności ogniowej R 60 – niezgodność z § 249.3 rozporządzenia /3/.
5. **Niezgodność Nr 5:** hol służący celom ewakuacji w segmencie A w poziomie górnego parteru nie spełnia wymagań określonych w § 256.5 i § 256.6 w następujących zakresach:
- c) wysokość holu wynosi 2,6 m, zamiast wymaganych co najmniej 3,3 m,
  - d) wyjście z klatki schodowej prowadzi na hol, którego obudowa nie została wykonana w klasie odporności ogniowej co najmniej REI 60.
6. **Niezgodność Nr 6:** szerokość poziomej drogi ewakuacyjnej:
- d) korytarz w poziomie I piętra ma przewężenie do szerokości 0,78 m,
  - e) w segmencie B w poziomie dolnego parteru ma przewężenie do szerokości 1,23 m,
  - f) w segmencie C w poziomie dolnego parteru ma szerokość 1,04 m,
- zamiast wymaganych 1,40 m – niezgodność z § 242.2 rozporządzenia /3/.
7. **Niezgodność Nr 7:** wysokość drogi ewakuacyjnej segmentu B w poziomie dolnego parteru wynosi 2,17 m wobec wymaganej co najmniej 2,20 m – niezgodność z § 242.3 rozporządzenia /3/.
8. **Niezgodność Nr 11:** drzwi wejściowe do niektórych pomieszczeń biurowych oraz sal wykładowych przeznaczonych dla więcej niż 3 osób posiadają szerokość skrzydła nieblokowanego od 0,7 m do 0,8 m zamiast wymaganych 0,9 m – niezgodność z § 239.1 rozporządzenia /3/.
9. **Niezgodność Nr 12:** drzwi stanowiące zamknięcie klatki schodowej KS3 na dolnym parterze mają szerokość skrzydła nieblokowanego 0,65 m zamiast wymaganych 0,9 m – niezgodność z § 240.1 rozporządzenia /3/.

7.0. Przyjęte rozwiązania (ponadstandardowe) zamienne inne niż określają to przepisy techniczno – budowlane zapewniające zabezpieczenie przeciwpożarowe obiektu (rekompensujące niezgodności niemożliwe do usunięcia)

Przeprowadzona analiza stanu bezpieczeństwa pożarowego budynku w związku z projektowaną przebudową wykazała, że budynek nie spełnia wymagań przepisów techniczno – budowlanych w zakresach wyszczególnionych w niniejszej ekspertyzie.

Analizowany budynek nie jest zakwalifikowany do stwarzającego zagrożenia życia ludzkiego. Układ przestrzenno – urbanistyczny budynku nie pozwala na spełnienie wymagań techniczno – budowlanych w zakresie niektórych nieprawidłowości przedstawionych w niniejszej ekspertyzie.

Zgodnie z wcześniejszym stwierdzeniem § 2 rozporządzenia /3/ wymagania przepisów techniczno – budowlanych mogą być spełnione w inny sposób niż jest to określone w rozporządzeniu /1/ pod warunkiem uzgodnienia ich z Komendantem Wojewódzkim Państwowej Straży Pożarnej.

Stąd dla zrównoważenia niezgodności wymienionych w pkt. 6.0. ekspertyzy proponuje się warunki zamienne ochrony przeciwpożarowej jako rozwiązanie ponadstandardowe, nie wymagane przepisami polegające na:

- wyposażenie budynku w system sygnalizacji pożaru oraz uzgodnienie z Komendantem Miejskim PSP w Poznaniu sposób połączenia urządzeń sygnalizacyjno – alarmowych z obiektem Komendy Miejskiej PSP w Poznaniu,
- wyposażeniu poziomych i pionowych dróg ewakuacyjnych w instalację oświetlenia awaryjnego o zwiększonym natężeniu co najmniej 5 lx,
- wyposażeniu budynku w zwiększoną o 100% ilość gaśnic w stosunku do wymagań normatywnych.
- zwiększeniu do dwóch razy w roku praktycznego sprawdzenia organizacji oraz warunków ewakuacji.

8.0. Analiza i ocena wpływu rozwiązań zamiennych na poziom bezpieczeństwa pożarowego obiektu

Niniejsza ekspertyza techniczna ma na celu określenie rozwiązań zamiennych w stosunku do wymaganych przepisami warunków techniczno – budowlanych dla budynku, których spełnienie nie jest możliwe.

Głównym wymogiem z zakresu ochrony przeciwpożarowej nie spełnionym przez rozpatrywany budynek, jest aktualnie niezapewnienie odpowiednich warunków ewakuacji w zakresie długości dośń ewakuacyjnych oraz braku oświetlenia dróg ewakuacyjnych oświetlonych wyłącznie światłem sztucznym w instalację oświetlenia awaryjnego.

Wyposażenie budynku w system sygnalizacji pożaru pozwoli na bardzo szybkie wykrycie zagrożenia, zaalarmowanie użytkowników budynku o występującym zagrożeniu oraz poinformowanie stanowiska kierowania Komendy Miejskiej PSP w Poznaniu.

Uwzględniając fakt wyposażenia klatek schodowych w grawitacyjny system oddymiania, ich konstrukcję, możliwość bezpośredniego wyjścia na zewnątrz budynku oraz sprawność fizyczną przebywających w budynku studentów akademii wychowania fizycznego, ewakuacja powinna przebiegać w sposób bardzo sprawny i bezpieczny.

Jednym z czynników mających wyrównać poziom bezpieczeństwa pożarowego użytkowników budynku z tym, jaki wskazują przepisy techniczno – budowlane, przyjęto zwiększenie częstotliwości przeprowadzania ćwiczeń ewakuacyjnych w obiekcie. Pozwoli to na przyspieszenie czasu ewakuacji osób przebywających w budynku, poprzez lepsze utrwalenie układu dróg ewakuacyjnych oraz lokalizacji miejsca zbiórki osób ewakuowanych. Pozwoli nabrać „dobrych nawyków” polegających na automatycznym wykonywaniu zaleconych podczas ewakuacji czynności, a także zaznajomi z rodzajami alarmów ewakuacyjnych używanych w obiekcie.

W świetle powyższych uzasadnień zaproponowane ponadstandardowe wyposażenie budynku zapewni równoważny poziom bezpieczeństwa pożarowego w analizowanym budynku w stosunku do wymaganego przepisami techniczno – budowlanymi i przeciwpożarowymi.

9.0. Wnioski w kontekście nie pogorszenia warunków ochrony przeciwpożarowej

Zastosowanie zaproponowanych rozwiązań zamiennych ochrony przeciwpożarowej w analizowanym budynku pozwoli zapewnić wymagany poziom bezpieczeństwa pożarowego pomimo występujących w nim niezgodności z przepisami techniczno – budowlanymi i przeciwpożarowymi.

Zdaniem autorów niniejszej ekspertyzy, zaproponowany zakres rozwiązań zamiennych zagwarantuje osobom przebywającym w budynku odpowiedni poziom bezpieczeństwa pożarowego, pomimo braku spełnienia warunków ewakuacji wskazanych w przepisach techniczno – budowlanych i przeciwpożarowych.

Istnieje więc uzasadnienie do wystąpienia do Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej w Poznaniu, o akceptację przedstawionych wyżej rozwiązań zamiennych ochrony przeciwpożarowej.